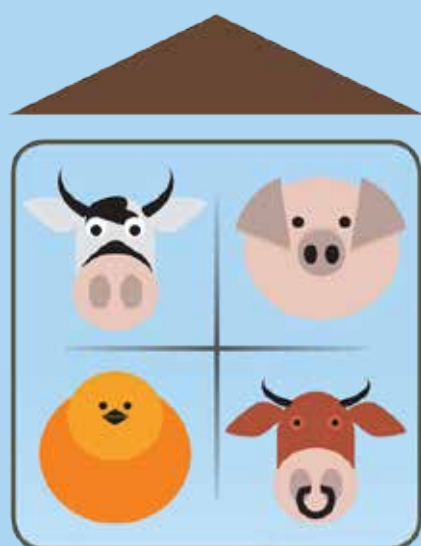


# W

# nowej roli

Miesięcznik  
Rolniczy

ISSN 2300-4487  
Nr 1 (81) styczeń 2018



# FERMA

16 - 18 lutego 2018 Nowa Hala EXPO /MOSiR Łódź

XVIII Międzynarodowe Targi Ferma Bydła  
XXI Międzynarodowe Targi Ferma Świń i Drobiu

Debata Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego  
i Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi

## O problemach rolników

- Walne Zgromadzenie IRWŁ

str. 8-9

## Plonowanie owsa

- w doświadczeniach PDO

str. 10

## ŁRH „Zjazdowa”

- 20 lat istnienia

str. 15

# Spis treści

## Aktualności

Inwestycja IRWŁ

.....str. 4

Depopulacja dzików

.....str. 4-5

Działania izby rolniczej

.....str. 6

## Prawnik radzi

Odpowiedzialność za psa

.....str. 7

## Temat numeru

Walne Zgromadzenie IRWŁ

.....str. 8-9

## Dobre praktyki w rolnictwie

Plonowanie owsa

.....str. 10

Rabat Rolniczy

.....str. 11

Targi Ferma 2018

.....str. 12-13

## Ubezpieczajmy się u siebie

Pakiet „Super Rolnik”

.....str. 14

## Informacje z rynku „Zjazdowa”

„Zjazdowa”

.....str. 15

## Smaki i pasje z regionu

Polska smakuje!

.....str. 16

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego

ul. Północna 27/29 91-420 Łódź

tel. 42 632-70-21 fax 42 632-70-31



Izba Rolnicza  
Województwa Łódzkiego

### BIURA POWIATOWE

Powiat	Przewodniczący / Delegat	Adres biura	Telefon
Belchatów	Janusz Frydrychowski Marcin Śmiałkowski	Urząd Gminy ul. Kościuszki 13 97-400 Belchatów, pokój nr. 9	511 124 504
Brzeziny	Eugeniusz Supera Dorota Kołodziejczyk	UG Brzeziny, ul. Sienkiewicza 16 A 95-060 Brzeziny	510-474-851
Kutno	Włodzimierz Jaworski Andrzej Górczyński	ul. Podrzeczna 18, pok.117 siedziba BGŻ, 99-300 Kutno	510-474-825
Łask	Bronisław Węglewski Marek Krawczyk	ul. Narutowicza 17 98-100 Łask	510-474-871
Łęczyca	Małgorzata Gabryelczak Dariusz Kowalczyk	ul. Przedrynek 2, parter 99-100 Łęczyca	510-474-725
Łowicz	Jan Znyk Donata Wrona	ul. Starościńska 1, pok. 213 99-400 Łowicz	510-474-800
Łódź-Wschód	Jan Woźniak Bogdan Salata	UG w Andrespolu ul. Rokicińska 126 95-020	510-474-874
Opoczno	Marian Kacprzak Krzysztof Juszyński	ul. Kowalskiego 2 26-300 Opoczno	510-474-870
Pabianice	Czesław Dzierżawski Jan Chojecki	ul. Piłsudskiego 34 95-200 Pabianice	510-474-865
Pajęczno	Jacek Koziński Łukasz Wojtaszczyk	ul. 1 Maja 13/ 15, pok. nr 14 98-330 Pajęczno	510-474-813
Piotrków Tryb.	Tomasz Kowalski Bogdan Pietrykowski	Starostwo Powiatowe, Al. 3-go Maja 33 97-300 Piotrków Tryb.	510-474-861
Poddębice	Ewa Bednarek Mariusz Gortat	GS Samopomoc Chłopska, ul. Kaliska 3/5 99-200 Poddębice	510-474-725
Radomsko	Andrzej Komala Andrzej Gruszczyński	ul. Kościuszki 6, 97-500 Radomsko, pok. nr 210	510-474-801
Rawa Maz.	Mariusz Cheba Małgorzata Rosa	ul. Kościuszki 5, pok. 58, 96-200 Rawa Maz.	510-474-850
Sieradz	Jan Kołodziejczyk Jerzy Wróbel	ul. POW 30, 98-200 Sieradz	511 124 538
Skierniewice	Andrzej Kowara Jacek Ossowicz	ul. Jagiellońska 32 96-100 Skierniewice	510-474-841
Tomaszów Maz.	Dariusz Kowalczyk Ewa Sygitowicz	ul. Św. Antoniego 41 pok. nr 20, 97-200 Tomaszów Maz.	510-474-862
Wieluń	Józef Stępień Krzysztof Wróbel	ul. Palestrancka 5/4 98-300 Wieluń	510-474-804
Wieruszów	Jerzy Karsznia Ryszard Starek	ul. Ludwika Waryńskiego 8, 98-400 Wieruszów	510-474-804
Zduńska Wola	Zenon Kowalski Krzysztof Jan Nowak	ul. Ceramiczna 10, 98-220 Zduńska Wola	510-474-793
Zgierz	Jerzy Kuzański Adam Michaś	MPGK w Zgierzu ul. Łęczycka 24, 95-100 Zgierz	510-474-738



TOWARZYSTWO  
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH  
T U W

### Miesięcznik Rolniczy

Redakcja:

Materiały do gazety

Sylwia Skulimowska – 604 627 197

sylwia.skulimowska@izbarolnicza.lodz.pl

Reklama

Piotr Kociołek – 692 467 000

piotr.kociolek@wp.pl

Zdjęcie na okładce: COBORU Sulejów

Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść

tekstów i reklam dostarczonych przez Instytucje współpracujące.

Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i zastrzega sobie

prawo ich skracania, redagowania i umieszczenia na stronie

www.izbarolnicza.lodz.pl

Nakład: 10 000 egz. ISSN 2300 - 4487

Wydawca: SAM-ROL Sp. z o. o.,

ul. Północna 27/29, 91 – 420 Łódź,

tel. 42 632 70 21

Projekty i druk:

www.tagraf.pl



Nazwa Placówki	Adres biura	Telefon
<b>Biuro Regionalne w Łodzi</b>	91-342 Łódź, ul. Swojska 4, lodz@tuw.pl	42/640-68-53 42/640-68-54
<b>Oddział w Piotrkowie Tryb.</b>	97-300 Piotrków Trybunalski, Al. 3 Maja 33, piotrkowtrybunalski@tuw.pl	44/649-69-29 44/649-69 80
<b>Oddział w Belchatowie</b>	97-400 Belchatów, ul. Wojska Polskiego 27A, belchatow@tuw.pl	44/633-01-03
<b>Oddział w Skierniewicach</b>	96-100 Skierniewice, ul. Senatorska 25 skierniewice@tuw.pl	46/832-30-00 46/832-36-49
<b>Oddział w Łowiczu</b>	99-400 Łowicz, ul. Przyrynek 16, lowicz@tuw.pl	46/837-00-79
<b>Oddział w Kutnie</b>	99-300 Kutno, ul. Zduńska 9, kutno@tuw.pl	24/254-17-00
<b>Oddział w Sieradzu</b>	98-200 Sieradz, Rynek 19, sieradz@tuw.pl	43/822-33-99 fax:822-38-68
<b>Oddział w Łęczycy</b>	99-100 Łęczyca, ul. Przedrynek 8, leczyca@tuw.pl	24/721-01-61
<b>Oddział w Radomsku</b>	97-500 Radomsko, ul. Piłsudskiego 4 radomsko@tuw.pl	44/683-51-05 44/683-21-27





# Rada Powiatowa Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego Powiatu Pabianickiego

*Powiat pabianicki zlokalizowany jest w środkowej Polsce w województwie łódzkim, utworzony w 1999 roku w ramach reformy administracyjnej. Jego siedzibą jest miasto Pabianice. Zajmuje powierzchnię 492,18km<sup>2</sup>. Co stanowi 2,7% powierzchni województwa łódzkiego i liczy 119,975 tys. mieszkańców. Na powiat pabianicki składają się miasto Konstancynów Łódzki (27,25km<sup>2</sup> z liczbą 17.757tys. mieszkańców) i miasto Pabianice (32,99km<sup>2</sup> z liczbą 68.321 tys. mieszkańców), oraz 5 gmin wiejskich: Dłutów, Dobroń, Ksawerów, Lutomiersk, Pabianice. Powiat pabianicki graniczy z miastem Łódź oraz z pięcioma powiatami województwa łódzkiego: zgierskim, łódzkim-wschodnim, piotrkowskim, bełchatowskim i łaskim. Lasy w powiecie zajmują ok. 26,4% powierzchni, użytki rolne 63,2%, pozostałe grunty 10,4%.*



W powiecie pabianickim najważniejszym ośrodkiem życia społeczno-gospodarczego jest miasto Pabianice, które jest stolicą powiatu i skupia większość instytucji i urzędów. Rolnictwo w powiecie jest mniej znaczącą gałęzią gospodarki niż ma to miejsce w innych powiatach z racji położenia poszczególnych gmin - blisko Łodzi, Pabianic i Konstancynowa Łódzkiego. Słaba bonitacja gleb od III kl. do VI kl. różnicuje poszczególne gminy w powiecie i nie ułatwia prowadzenia gospodarstw na wysokim poziomie. W strukturze zasiewu roślin uprawnych, głównie uprawia się zboża i rośliny pastewne, rzepak ozimy, kukurydzę. W chowie i hodowli zwierząt gospodarskich dominuje bydło mleczne, trzoda chlewna, chów drobiu.

Rada Powiatowa Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w Pabianicach liczy 11 osób, członkami Rady są:

Gmina Dłutów: **Czesław Dzierżawski - Przewodniczący Rady,**

**Jan Chojecki - Delegat na Walne Zgromadzenie IRWŁ,**

Gmina Dobroń: Sławomir Dychto, Wiesław Korczak,  
Gmina Ksawerów: Konrad Otomański,

Gmina Lutomiersk: Piotr Kądziała, Marcin Cierpikowski,

Gmina Pabianice: Maria Lubowicka, Grzegorz Antoniewski - sołtys roku w powiecie pabianickim i zdobywca wyróżnienia w wojewódzkim konkursie „Bezpieczna

Zagroda”

Miasto Pabianice: Halina Błoch,

**Miasto Konstancynów Łódzki: Aleksy Sobczak, Przedstawiciele Rady Powiatowej IRWŁ w powiecie pabianickim biorą udział w szacowaniu szkód łowieckich wyrządzonych przez zwierzynę łowną i leśną, jak również strat w uprawach rolnych spowodowanych przez złe warunki atmosferyczne. Członkowie Rady wydają opinię w sprawie przekwalifikowania gruntów oraz czynnie uczestniczą w wydarzeniach gminnych i powiatowych. Dbając o dobro najmłodszych każdego roku współorganizują kolonie letnie dla dzieci rolników. Delegaci spotykają się 4,5 razy w roku na posiedzeniach Rady, na których poruszane są tematy dotyczące rolnictwa. Organizowane są szkolenia, konferencje oraz wyjazdy na targi rolnicze – mające na celu pogłębienie wiedzy rolników na tematy związane z funkcjonowaniem polskiego rolnictwa w ramach Wspólnej Polityki Rolnej.**

**Biuro Rady Powiatowej IRWŁ Powiatu Pabianickiego znajduje się w Pabianicach przy ulicy Piłsudskiego 34, tel. 510-474-865, czynne poniedziałek - wtorek od 8:00 do 15:00, oraz w środę od 8:00 do 14:00.**

Jarosław Dzierżawski

Specjalista ds. Obszarów Wiejskich i Obsługi Rady Powiatowej

Szanowni Państwo,

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego rozpoczyna 2018 rok podpisaniem umowy na budowę budynku administracyjno-szkoleniowego na działce IRWŁ przy ulicy Beskidzkiej w Łodzi. Mamy nadzieję, że będzie to początek nowego rozdziału w historii Izby, nowych wyzwań, możliwości i doświadczeń, a przede wszystkim ciężkiej pracy. Już dziś chciałbym zaprosić Państwa, w dniach 16-18 lutego 2018 roku, do łódzkiej Hali EXPO i MOSiR na XVIII Międzynarodowe Targi Ferma Bydła i XXI Międzynarodowe Targi Ferma Świń i Drobiu, które są znane z nowoczesnych technologii i interesujących wykładów światowej sławy prelegentów m. in. profesora Zygmunta Pejsaka. Szczególnie jednak chciałbym Państwu zarekomendować debatę Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego i Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, której tematyką będzie oczywiście rolnictwo, ale jako energia gospodarki regionu. Sobotnią debatę swoją obecnością zaszczyli Pan Minister Krzysztof Jurgiel. Liczę również na Państwa obecność i gorącą dyskusję, także na temat problemów, które nurtują nas, rolników. Szczegółowy program Targów Ferma publikujemy na 13 stronie miesięcznika W NOWEJ ROLI.

Minął już rok od podpisania przez IRWŁ porozumienia ze spółką Rabat Rolniczy, dzięki któremu rolnicy z naszego województwa mogą korzystać z m. in. szerokiej oferty nasion, nawozów, ciągników, samochodów, artykułów gospodarstwa domowego w atrakcyjnych cenach. Najnowszą ofertą programu Rabat Rolniczy prezentujemy na stronie 11 tego wydania naszego miesięcznika. W trakcie dokonywania zakupów, prosimy wpisać lub podać kod WIR5 – to kod uprawniający do zniżek dla rolników z naszego województwa.

Życzę Państwu miłej lektury!

*Dromis Tomasz Wąglowski*

Prezes Izby Rolniczej  
Województwa Łódzkiego



# Rusza inwestycja IRWŁ



3 stycznia 2018 roku w biurze IRWŁ w Łodzi, Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski oraz Andrzej Komala Wiceprezes IRWŁ w imieniu Zarządu IRWŁ w składzie: Bronisław Węglewski - Prezes, Andrzej Komala - Wiceprezes, Ewa Bednarek - Członek, Mariusz Cheba - Członek, Dariusz Kowalczyk - Członek, podpisali umowę na budowę budynku administracyjno-biurowego z firmą P.H.B. ZAMBUD II, której właścicielem jest Bartłomiej Biniek. Firma P.H.B. ZAMBUD II wygrała przetarg nieograniczony - nr IRWŁ/R/4422/2017 - pn. „Budowa budynku administracyjno – biurowego – stan surowy zamknięty. Koszt inwestycji to 1 294 606, 06 zł, termin realizacji realizacji - 30 czerwca 2018 roku. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego planuje wykorzystywać budynek do organizacji szkoleń i konferencji dla rolników z województwa łódzkiego.

55

## Resort rolnictwa w sprawie depopulacji dzików

W odpowiedzi na wniosek Zarządu KRIR i IRWŁ w sprawie podjęcia pilnych działań mających na celu depopulację dzików, resort rolnictwa poinformował, że zasady gospodarki łowieckiej w tym właściwej liczebności populacji poszczególnych gatunków zwierzyny przy zachowaniu równowagi środowiska przyrodniczego, odstrzału redukcyjnego, zastępczego, rocznych planów łowieckich określają przepisy ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (Dz. U. z 2017 r. poz., 1295 z późn. zm.).

Przekazano, że stosownie do ww. ustawy gospodarka łowiecka prowadzona jest w obwodach łowieckich przez dzierżawców lub zarządców m. in. w oparciu o roczne plany łowieckie i wieloletnie łowieckie plany hodowlane. Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie, naczelnym organem administracji rządowej w zakresie łowiectwa jest Minister Środowiska. Natomiast, o ile ww. ustawa nie stanowi inaczej, administrację w zakresie łowiectwa, co do zasady sprawuje samorząd województwa.

Poinformowano, że jakkolwiek MRiRW nie odpowiada za gospodarkę łowiecką, w gestii resortu rolnictwa oraz podległych Inspekcji pozostają sprawy związane z ochroną zdrowia zwierząt. Zatem wszelkie działania związane z afrykańskim pomorem świń (ASF) nie tylko na obszarach wystąpienia ognisk i przypadków ASF, ale całego kraju MRiRW podejmuje z uwagi na konieczność ograniczenia zagrożenia rozprzestrzeniania się tej choroby zakaźnej.

Resort rolnictwa zawiadomił, że redukcja populacji dzików prowadzona jest w sposób ciągły w ramach planowej gospodarki łowieckiej na terenie całego kraju oraz dodatkowo poprzez odstrzał sanitarny dzików, na obszarach, na których występuje ASF lub które są bezpośrednio zagrożone jego wystąpieniem. W celu ułatwienia odstrzałów sanitarnego w resorcie rolnictwa opracowano ustawę z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. poz. 1521), której głównym celem jest usprawnienie realizacji odstrzału sanitarnego na obszarach, na których ASF występuje lub które są bezpośrednio zagrożone jego wystąpieniem.

Zgodnie z ww. ustawą możliwe jest dopuszczenie do polowań osób, posiadających uprawnienia, a nie będących członkami koła łowieckiego działającego na danym terenie, do wykonywania odstrzału sanitarnego zwierząt. Możliwość wyznaczenia dodatkowych osób pozostawio-

no w dyspozycji Polskiego Związku Łowieckiego. Pozwala to na przeprowadzenie odstrzału sanitarnego przy zachowaniu wszelkich zasad bezpieczeństwa, zarówno w zakresie prowadzenia polowania, jak również ograniczenia nadmiernego, niekontrolowanego ruchu myśliwych w obwodach łowieckich, w których choroba występuje.

W ustawie wprowadzono również możliwość wypowiedzenia umowy dzierżawy, dla dzierżawców lub zarządców obwodów łowieckich, nie stosujących się do nakazów i zakazów nałożonych na nich zgodnie z przedmiotową ustawą, co ma przyczynić się do tego, aby nakazany odstrzał sanitarny był skutecznie wykonywany.

Jednocześnie ww. ustawa wprowadziła możliwość uzyskania, na wniosek organu Inspekcji Weterynaryjnej, od PZŁ, dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego informacji niezbędnych do zwalczania chorób zakaźnych zwierząt dotyczących:

- zwierząt łownych, w szczególności o liczbie zwierząt łownych występujących na danym obszarze oraz szacowanej zmianie stanu liczebnego tych zwierząt w danym okresie,

- planów łowieckich i wykonania tych planów - w formie i terminie określonych w tym wniosku.

Zwrócono uwagę, że stosownie do art. 45 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2017 r. poz. 1855) powiatowy lekarz weterynarii w przypadku zagrożenia wystąpienia lub wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania, w drodze rozporządzenia - aktu prawa miejscowego, może nakazać odstrzał sanitarny zwierząt na określonym obszarze, w tym nakazać dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich odstrzał sanitarny zwierząt wolno żyjących (dzikich).

Odnosząc się do kwestii radykalnych działań mających na celu zwalczanie ASF poinformowano, że został opracowany projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, który w dniu 30 listopada br. został przyjęty i rekomendowany do rozpatrzenia Radzie Ministrów. W dniu 5 grudnia br. projekt ww. ustawy został przyjęty przez rząd i w dniu 8 grudnia br. skierowany do Sejmu. W dniu 12 grudnia br. na posiedzeniu sejmowej Komisji Rolnictwa odbyło się pierwsze czytanie rządowego projektu tej ustawy (druk nr 2114).

Głównym celem projektowanej ustawy jest usprawnienie działań prowadzonych w ramach likwidowania oraz zapobiegania chorobą zakaźnym zwierząt, przez wprowadzenie zmian legislacyjnych w następujących ustawach:

- ustawa z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 660),
- ustawa z dnia 13 października 1995 r. – Prawo łowieckie,
- ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2016 r. poz. 2147 i 2260 oraz z 2017 r. poz. 624, 820, 1509 i 1529),
- ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2016 r. poz. 1077, 1948 i 1961),
- ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2017 r. poz. 1855).

Bezpośrednim powodem podjęcia prac legislacyjnych jest potrzeba uszczegółowienia przepisów prawnych obowiązujących w zakresie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt oraz wskazania dodatkowych działań niezbędnych do skutecznego zwalczania chorób zakaźnych zwierząt i zapobiegania rozprzestrzeniania się takich chorób, a także doprecyzowania adresatów, którzy będą zobowiązani do podjęcia tych działań. Szczegółowy zakres wprowadzanych zmian przedstawia się następująco:

Ad 1 i 3) Zmiana w ustawie z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej ma m.in. na celu:

- umożliwienie wykonywania na gruntach położonych w pasie drogi granicznej urządzeń lub budowli służących zapobieganiu lub zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Za utrzymanie takich urządzeń lub budowli, w tym ich obsługę techniczną obejmującą naprawę, remont i wymianę, będzie odpowiadać wojewoda. Dopuszczono także, ze względów technicznych budowanie takich urządzeń lub budowli poza pasem drogi granicznej. W związku z wprowadzeniem powyższych uregulowań proponuje się wprowadzić również odpowiednie zmiany w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (art. 3 projektowanej ustawy). Mianowicie proponuje się, aby wykonywanie urządzeń lub budowli służących zapobieganiu lub zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt było jednym z celów publicznych, co umożliwi dokonanie wywłaszczenia nieruchomości w przypadku, gdy jest to niezbędne do wykonania takich urządzeń lub budowli.



Ad 2) Zmiany w ustawie z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie mają m. in. na celu:

- uregulowanie kwestii wykonywania polowania w parkach narodowych oraz rezerwach przyrody, aby usprawnić oraz ujednoczyć zasady wykonywania odstrzału redukcyjnego na terenie obszarów objętych ochroną, w oparciu o art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134),
- nałożenie obowiązku współpracy organów samorządowych z dzierżawcami obwodów łowieckich, w zakresie zwalczania afrykańskiego pomoru świń. Taki sam obowiązek nałożony zostaje na nadleśniczych Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe,
- umożliwienia dzierżawcy i zarządcy obwodów łowieckich naruszenia prawa do korzystania z nieruchomości, w celu realizacji obowiązku wyznaczonego przez normę wyrażoną w art. 13 Prawa łowieckiego – wykładanie karmy. Dokarmianie przestaje być obligatoryjne, jak dotychczas, a przyjmie formę fakultatywną,
- wprowadzenie sankcji dla dzierżawcy obwodu łowieckiego, tj. utraty obwodu łowieckiego, co daje wprost instrument pozwalający Polskiemu Związkowi Łowieckiemu wyciągać konsekwencje w stosunku do kół łowieckich nie dostosowujących się do wytycznych Państwa, za które odpowiada Zarząd Główny PZŁ. W świetle wskazanych powyżej nowych rozwiązań mających na celu zapewnienie prawidłowego prowadzenia gospodarki łowieckiej przez dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich, zasadne jest zrezygnowanie z przyznawania dotychczasowemu dzierżawcy prawa pierwszeństwa, w zawarciu umowy dzierżawy na kolejny okres (art. 29 ust. 2). Realizacja tego prawa pozbawia bowiem wydzierżawiającego możliwości skutecznego egzekwowania obowiązków ciążyących na dzierżawcach, w zakresie prowadzenia działań mających na celu zwalczanie ASF,
- wprowadzenie normy, która umożliwi wykonywanie działań polegających na redukcji dzików w terenach miejskich bez użycia broni palnej, a także zapewni bezpieczeństwo publiczne,
- nakładanie sankcji gdy dochodzi do uniemożliwienia wykonywania polowania.

Ad 3) Zmiany w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej mają na celu:

- ułatwienie organom Inspekcji Weterynaryjnej pokrywania wszystkich celowych wydatków związanych ze zwalczaniem danej choroby,
- utworzenie zespołów ds. dochodzeń epizootycznych, składających się z osób mających specjalistyczną wiedzę z zakresu epizootologii weterynaryjnej, co pozwoli odciążyć powiatowych lekarzy weterynarii, w szczególności w przypadku wystąpienia więcej niż jednego ogniska choroby w powiecie,
- wykorzystanie lekarzy weterynarii, niebędących pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej, do prowadzenia masowych kontroli gospodarstw np. w ramach nadzoru nad przestrzeganiem wymagań bioasekuracji. Pozwoli to na skrócenie czasu potrzebnego do prowadzenia kontroli,
- spowodowanie dwóch zasadniczych zmian w funkcjonowaniu Inspekcji Weterynaryjnej:
  - ma pozwolić utrzymać biegłość i kwalifikacje praktyczne lekarzy weterynarii pracujących w Inspekcji Weterynaryjnej, oraz
  - ma pozwolić odwrócić trend odchodzenia z pracy w Inspekcji Weterynaryjnej lekarzy weterynarii, specjalistów w dziedzinach bezpieczeństwa żywności oraz zwalczania chorób zakaźnych zwierząt.

Ad 4) Zmiany w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt mają m. in. na celu:

- wprowadzenie możliwości odławiania zwierząt oraz możliwość nakazania ich uśmiercenia co umożliwiłoby likwidację zwierząt na terenie zurbanizowanym,
  - przyznanie organom Inspekcji Weterynaryjnej kompetencji do nakazania wykonywania w określony sposób odłowu lub wyłapywania zwierząt, tak aby zagwarantowane było bezpieczeństwo epizootyczne,
  - przyznanie organom Inspekcji Weterynaryjnej kompetencji do nakazania poszukiwania padłych zwierząt,
  - przyznanie organom Inspekcji Weterynaryjnej kompetencji do nakazania podmiotom zajmującym się transportem zwierząt lub zwłok zwierzęcych ich transport do wskazanych miejsc,
  - umożliwienie nakazania odpowiedniego zagospodarowania tusz dzików upolowanych. Obecnie przepis mówi wyłącznie o dzikach odstrzelonych.
  - proponuje się zmianę wysokości ryczałtu przysługującego myśliwemu, który wykonuje odstrzał sanitarny zwierząt nakazany przez organy Inspekcji Weterynaryjnej lub Wojewodę z wysokości 70% kwoty ryczałtu do 80% tej kwoty, ma na celu zwiększenie kwoty, która będzie wypłacana myśliwemu jako zwrot kosztów w formie ryczałtowanej. Dla myśliwych, którzy faktycznie wykonują odstrzał sanitarny, stanowić to będzie dodatkową motywację do szybkiej i sprawnej realizacji odstrzału sanitarnego. Pozostałe 20% kwoty ryczałtu powinno przysługiwać dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich albo Polskiemu Związkowi Łowieckiemu,
  - przewiduje się zwolnienie od pracy lub wykonywania zajęć służbowych dla osoby wykonującej odstrzał sanitarny zwierząt z zachowaniem prawa do wynagrodzenia lub uposażenia. W ciągu roku kalendarzowego ten czas nie może przekroczyć 6 dni.
  - złagodzenie skutków wydania przez powiatowego lekarza weterynarii decyzji o zakazie utrzymywania zwierząt określonego gatunku w danym gospodarstwie w przypadku, gdy rozwój sytuacji epizootycznej choroby sprawia, że okres obowiązywania zakazów, nakazów i ograniczeń może być bardzo długi, a podmiot zapewni spełnienie wymagań.
- Ponadto wobec trwałego, intensywnego naporu wirusa afrykańskiego pomoru świń, spowodowanego dramatyczną sytuacją epizootyczną za wschodnią granicą Rzeczypospolitej Polskiej, stanowiącego istotne zagrożenie dla gospodarki narodowej, poinformowano, że Rząd podjął nadzwyczajne działania interwencyjne. W dniu 5 lipca 2017 r. Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów, na wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zarekomendował budowę zapory uniemożliwiającej migrację dzików z wschodniej granicy Rzeczypospolitej Polskiej, stanowiących stałe źródło wirusa ASF.
- Decyzja o budowie ogrodzenia na granicy Rzeczypospolitej Polskiej z Republiką Białorusi i Ukrainą zapadła w dniu 19 lipca 2017 r., podczas posiedzenia Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.
- W związku z tym, Postanowieniem nr 4/2017, z dnia 31 sierpnia 2017 r., Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi powołał Grupę Roboczą ds. przygotowania analizy ekonomicznej kosztów budowy i utrzymania a także efektywności ogrodzenia zabezpieczającego przed migracją dzików<sup>[1]</sup> Zgodnie z §2 ww. postanowienia, do zadań grupy należało przygotowanie i przedstawienie Przewodniczącemu Międzyresortowego Zespołu pisemnej analizy ekonomicznej kosztów budowy, utrzymania i efektywności ogrodzenia zabezpieczającego przed migracją dzików, które miałyby powstać wzdłuż granicy Rzeczypospolitej Polskiej z Republiką Białorusi i Ukrainą, wraz z propozycją dalszych działań.

Efektem działania grupy było przygotowanie doku-

mentu stanowiącego podstawę do dalszych działań inwestycyjnych.

Dokument pn. Analiza efektywności ekonomicznej budowy, eksploatacji i utrzymania ogrodzenia wzdłuż granicy z Białorusią i Ukrainą, zabezpieczającego przed migracją dzików, został zaakceptowany przez Grupę Roboczą na posiedzeniu w dniu 23 listopada 2017 r.

Analiza efektywności ekonomicznej przewiduje kalkulacje dla budowy zapory w dwóch wariantach:

- na całej granicy z Białorusią i Ukrainą,
- na wybranych fragmentach z Białorusią i Ukrainą (3 powiaty).

W dokumencie zawarto także warianty dotyczące rodzaju stawianego ogrodzenia:

- analogicznego do ogrodzeń stosowanych w drogownictwie (wzdłuż autostrad),
- w postaci pastucha elektrycznego.

Dokument uwzględnił nakłady inwestycyjne, harmonogram przygotowania i realizacji inwestycji, koszty operacyjne, koszty społeczne, sumaryczne koszty ekonomiczne projektu, analizę ekonomicznych przepływów pieniężnych.

Zgodnie z zawartymi w nim symulacjami obejmującymi okres 25 lat:

- przy braku ogrodzenia, a więc przy stałym, intensywnym naporze czynnika zakaźnego z krajów sąsiednich, koszty zwalczania ASF wyniosą ok. 3,7 mld. PLN,
- przy istnieniu fizycznej bariery koszt zwalczania ASF szacowany jest na ok. 1,5 mld PLN.

Poinformowano, że realizacja inwestycji pozwoli na zmniejszenie wydatków na zwalczanie ASF o ok. 60% - przy budowie ogrodzenia na całej długości granicy z Białorusią i Ukrainą.

Resort rolnictwa wskazał, że zwalczenie choroby na terytorium Polski, to zadanie które musi być zrealizowane w pierwszej kolejności i z pewnością będzie wymagało dużego nakładu środków i sił. Zachowanie statusu kraju wolnego od ASF również będzie zadaniem trudnym. Zauważono jednak, że działania związane z ograniczeniem możliwości przeniesienia wirusa są prowadzone praktycznie od momentu pojawienia się zagrożenia tą chorobą. Są to działania mające na celu odpowiednie zabezpieczenie granicy, poprzez wykonywanie kontroli granicznej na północnym i wschodnim odcinku granicy państwowej, pod kątem wyeliminowania wwozu żywności, w szczególności mięsa wieprzowego, dziczyzny i ich przetworów.

Ponadto wskazano, że został wystosowany również apel do Komisji Europejskiej o podjęcie pilnych działań i konieczności zaproponowania stronie ukraińskiej natychmiastowego wsparcia finansowego w celu monitorowania, zwalczania i kontroli ASF na terytorium Ukrainy oraz zabezpieczenia granicy UE-Ukraina przed przeniesieniem się wirusa ASF.

MRiRW przekazało, że zintensyfikowana została również akcja informacyjno-edukacyjna wśród rolników, myśliwych oraz wszystkich zaangażowanych służb, co skutkuje rosnącą świadomością o konieczności stosowania się do wypracowanych zasad mających na celu ograniczenie zagrożenia rozprzestrzeniania się ASF, a w dalszej perspektywie zwalczanie tej choroby.

<sup>[1]</sup> Postanowienie Nr 4/2017 Przewodniczącego Międzyresortowego Zespołu ds. łagodzenia skutków związanych z wystąpieniem przypadków afrykańskiego pomoru świń z dnia 31.08.2017 r. w sprawie powołania grupy roboczej ds. przygotowania analizy ekonomicznej kosztów budowy i utrzymania a także efektywności ogrodzenia zabezpieczającego przed migracją dzików.

# Działania izby rolniczej – grudzień 2017

## Część merytoryczna

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wydaje na wniosek gmin opinie w sprawie przekształcenia gruntów leśnych na cele nieleśne i gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz na wniosek rolnika, osoby zainteresowanej wydaje opinie w sprawie zakupu w obrocie prywatnym nieruchomości rolnej. Również wydaje opinie na wniosek gmin w sprawie stawki ceny żyta do ustalenia podatku rolnego na 2018 rok. Cena skupu żyta do celów wymiaru podatku rolnego na 2018 rok ogłoszona w Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 18.10.2017r. wynosi 52,49 zł za 1q. Należy zaznaczyć, że Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego współpracuje z instytucjami sektora rolniczego. Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego na bieżąco obserwuje sytuację w rolnictwie.



Rolnicy na II Centralnych Targach Rolniczych PTAK WARSAW EXPO 2017

W dniu 7 grudnia 2017r. w imieniu Zarządu IRWŁ, Bronisław Węglewski - Prezes IRWŁ wystosował pismo do Krzysztofa Jurgieła - Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w związku z licznymi sygnałami od rolników – producentów trzody chlewnej, z prośbą o podjęcie działań w celu skutecznego zwalczania rozprzestrzeniającej się na terenie kraju choroby ASF. Ostatni potwierdzony przypadek wirusa ASF wykryto w powiecie legionowskim, blisko granicy województwa łódzkiego. Producenci trzody chlewnej (głównie z powiatu piotrkowskiego, wierszowskiego – tzw. zagłębia producentów trzody chlewnej) są zaniepokojeni tą sytuacją, gdyż zachodzi realne zagrożenie świń wirusem, którego wystąpienie to konieczność wybicia całych stad trzody chlewnej. W przypadku rozprzestrzenienia się wirusa straty będą dotkliwe nie tylko dla producentów trzody chlewnej, ale również dla branży producentów pasz, przetwórców itp. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego wnioskuje o pilne podjęcie wszelkich działań w celu całkowitej redukcji populacji dzików na terenach, gdzie prowadzona jest hodowla trzody chlewnej.

W dniu 9 grudnia 2017r. w Sali Sejmiku Województwa Łódzkiego odbyło się VI w V kadencji Walne Zgromadzenie Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego. Wnioski podjęte przez członków WZ zostały przesłane do Wojewody Łódzkiego oraz Prezesa KRIR w celu rozpatrzenia i dalszej realizacji. Więcej informacji o Walnym Zgromadzeniu IRWŁ na stronie 8 i 9.

W dniu 19 grudnia 2017 r. Zarząd KRIR realizując wniosek zgłoszony podczas X Posiedzenia Krajowej Rady Izby Rolniczej V Kadencji w dniu 27 listopada 2017 r. przez Bronisława Węglewskiego - Prezesa IRWŁ, zwrócił się do Ministra Środowiska Pana Jana Szyszko o umożliwienie korzystania ze zmodernizowanych dróg leśnych rolnikom i mieszkańcom wsi. Modernizację wyżej wspomnianych dróg sfinansowano z funduszy unijnych i środków Lasów Państwowych. Obecnie te drogi nie są dostępne dla okolicznych mieszkańców,

ponieważ przy wjazdach są zamontowane szlabany, a także obowiązują zakazy wjazdu. Wykorzystanie środków publicznych i budowa dróg przeznaczonych tylko dla służb leśnych i straży pożarnej wydaje się nieefektywne dla lokalnej społeczności. Zmodernizowane i nowopowstałe drogi powinny służyć służbom leśnym, ochronie pożarowej, ale także zwiększać możliwości korzystania przez społeczeństwo. Otwarcie tych dróg dla rolników pozwoli im również na skrócenie drogi przejazdu z gospodarstwa na pola, co da wymierny efekt dla środowiska.

W dniu 29 grudnia 2017r. 2017r. w imieniu Zarządu IRWŁ, Bronisław Węglewski - Prezes IRWŁ wystosował pismo do Ministra Środowiska – Jana Szyszko z prośbą o podjęcie działań w celu redukcji populacji dzików w związku z rozprzestrzeniającą się na terenie kraju choroby ASFASF - więcej informa-

cji str. 4 i 5.

## W omawianym okresie Zarząd IRWŁ wydał również opinie do projektów:

- ustawy o ochronie zwierząt oraz zmianie niektórych ustaw,
- rozporządzenia MRIRW w sprawie wymagań, jakie powinny spełniać pochodzące z niektórych państw trzecich owoce cytrusowe w celu zapobieżenia rozprzestrzenianiu się organizmu *Phyllosticta citricarpa* (Mc Alpine) Van der Aa;
- ustawy o funduszach ochrony przychodów rolniczych;
- rozporządzenia MRIRW w sprawie laboratoriów urzędowych i referencyjnych oraz zakresu analiz wykonywanych przez te laboratoria;
- rozporządzenia MRIRW w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu „Inwestycje” w obiekty pełniące funkcje kulturalne”;
- rozporządzenia MRIRW w sprawie wyznaczenia trwałych użytków zielonych wartościowych pod względem środowiskowym;
- rozporządzenia MRIRW w sprawie norm w zakresie dobrej kultury zgodnej z ochroną środowiska;

## Posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ

W omawianym okresie odbyło się 13 posiedzeń Rad Powiatowych IRWŁ (w dniu 11.12.2017r. w Sieradzu, 13.12.2017r. w Pabianicach, 15.11.2017r. w Bełchatowie oraz w Skierniewicach, w dniu 18.12.2017 r. w Brzeziniach oraz w Tomaszowie Mazowieckim w dniu 20.12.2017r. w Kutnie, w dniu 21.12.2017r. w Łęczycy, w dniu 27.12.2017r. w Łasku w dniu 28.12.2017r. w Łowiczu oraz w Pajęcznie i Zgierzu w dniu 29.12.2017r. w Zduńskiej Woli). Członkowie podczas posiedzeń omówili bieżącą sytuację w rolnictwie a zaproszeni przedstawiciele instytucji sektora rolnego przedstawili informację z zakresu m.in.: zadań realizowanych przez ARIMR, obowiązkowych ubezpieczeń rolnych, integrowanej ochrony.

## Konferencje/ targi/ spotkania/

Z inicjatywy Zarządu IRWŁ rolnicy z terenu województwa łódzkiego (10 autokarów) mieli możliwość bezpłatnego dojazdu oraz uczestnictwa w II Centralnych Targach Rolniczych PTAK WARSAW EXPO w dniach 30.11 – 2.12.2017r. w Nadarzynie k. Warszawy. Uczestnicy targów mieli okazję zapoznać się z nowatorskimi rozwiązaniami, nowościami technologicznymi, a także usługami dla rolnictwa.

W dniu 2 grudnia 2017r. w Hali Expo odbyła się uroczystość z okazji jubileuszu 20-lecia Łódzkiego Rynku Hurtowego „Zjazdowa” S.A. oraz Święta Kupca 2017. Bronisław Węglewski - Prezes IRWŁ gratulując Prezesom „Zjazdowej” Cezaremu Kołocię i Karolowi Karolakowi tak pięknego jubileuszu, zaznaczył, że wspólne działania samorządu rolniczego i rynku hurtowego dla rolników województwa łódzkiego to przykład solidnego partnerstwa. Więcej informacji o uroczystości str. 15.

W dniu 4 grudnia 2017 r. w ramach projektu, w sali konferencyjnej Łódzkiego Rynku Hurtowego „Zjazdowa” w Łodzi Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego wraz z partnerami: Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego, Łódzkim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Bratoszewicach, Instytutem Ogrodnictwa w Skierniewicach oraz Stowarzyszeniem Ekosystem – Dziedzictwo Natury zorganizował konferencję „Czas na ekologię!” w której uczestniczyli rolnicy, producenci i miłośnicy ekologicznej żywności i ekologicznego prowadzenia gospodarstw z całego województwa łódzkiego. Celem konferencji było zaprezentowanie rodzajów wsparcia dla sektora żywności ekologicznej w regionie łódzkim, omówienie jej znaczenia dla zdrowia człowieka, a także istotnych kwestii związanych z produkcją i promocją produktów ekologicznych.

W dniu 17 grudnia 2017 roku w czasie VI Opczyńskiego Spotkania Wigilijnego odbyła się konferencja rolnicza zorganizowana przez posła RP Roberta Telusa z udziałem m.in. Podsekretarza Stanu w MRIRW - Ryszarda Zarudskiego, Bronisława Węglewskiego - Prezesa IRWŁ oraz Marka Sarwy - Dyrektora Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego zs. w Bratoszewicach, Janusza Ciesielskiego - Dyrektora Oddziału Terenowego KOWR w Łodzi, Pawła Jegiera - Dyrektora Oddziału Regionalnego ARIMR w Łodzi - współorganizatorów konferencji. Spotkanie rozpoczęło się o przeglądzie tradycyjnych stołów wigilijnych połączonego z degustacją potraw i kiermaszem ozdób świątecznych i wyrobów rękodzieła. Tematem konferencji rolniczej były sprawy związane z realizacją działań wynikających z PROW 2014 - 2020. Pojawiły się również głosy niepokoju wynikające z zagrożenia wirusem ASF, który przekroczył już linię Wisły, co jest szczególnie niebezpieczne dla województwa łódzkiego - szczególnie powiatu piotrkowskiego - potentata w produkcji trzody chlewnej. Na konferencji poruszano także temat ekologii, jako szansy rozwoju małych i średnich gospodarstw.

## Inne

- Miesięcznik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego „W NOWEJ ROLI” od marca 2016 r. w nowej odsłonie bezpłatnie trafia do rolników, mieszkańców wsi województwa łódzkiego. W grudniowym numerze dla Czytelników miesięcznika przygotowano kalendarz na 2018 rok.

- Prawnik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego udziela bezpłatnie porad prawnych dla rolników.

**Wszystkie działania, interwencje podejmowane przez Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz informacje na temat sytuacji w rolnictwie są dostępne na stronie internetowej IRWŁ [www.izbarolnicza.lodz.pl](http://www.izbarolnicza.lodz.pl)**

Beata Rzewuska

Specjalista ds. organizacji rynków rolnych i szkoleń

Doradca rolno-środowiskowy



# Odpowiedzialność za szkody wyrządzone przez psa rolnika

Kwestia odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez psa rolnika już nie raz wzbudzała wiele wątpliwości. Wątpliwości te dotyczyły zwłaszcza ustalenia czy za szkodę wyrządzoną przez psa rolnika odpowiada tylko rolnik, czy może taka odpowiedzialność ciąży także na ubezpieczycielu, z którym rolnik zawarł umowę obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej.

Co do zasady, to odpowiedzialność za zwierzę, niekoniecznie domowe, trzymane przez człowieka oparta jest na zasadzie winy. Wina polega na braku nadzoru nad zwierzęciem. Odpowiedzialność, za szkodę wyrządzoną przez zwierzę reguluje art. 431§1 k.c. Stanowi on „*Kto zwierzę chowa albo się nim posługuje, zobowiązany jest do naprawienia wyrządzonej przez nie szkody niezależnie od tego, czy było pod jego nadzorem, czy też zabiłkąło się lub uciekło, chyba, że ani on, ani osoba, za którą ponosi odpowiedzialność, nie ponoszą winy*”.

**Ustawodawca przyjął w kodeksie cywilnym zasadę domniemania winy osoby, która zwierzę chowa. Zatem poszkodowany musi wykazać jedynie fakt poniesienia szkody wyrządzonej przez zwierzę oraz to, że osoba, od której żąda naprawienia szkody to zwierzę chowała lub się nim posługiwała.**

Osoba zobowiązana do naprawienia szkody może się uwolnić od tej odpowiedzialności, jeżeli wykaże, że ani ona, ani inna osoba posługująca się tym zwierzęciem za którą ponosi ona odpowiedzialność, nie ponosi winy za powstałą szkodę. W praktyce jest to bardzo ciężkie do udowodnienia. Bowiem osoba, która zwierzę trzyma, musi wykazać, że nadzór nad tym zwierzęciem był wykonywany w sposób prawidłowy i z należytą starannością. Na przykład, jeżeli rolnik hoduje krowy to musi je tak zabezpieczyć, aby krowa nie mogła nagle wtargnąć na jezdnię. Jeżeli bowiem krowa wtargnie nagle na jezdnię i spowoduje wypadek komunikacyjny, to ponad wszelką wątpliwość za szkodę powstałą na skutek uszkodzenia pojazdu przez krowę, odpowiedzialność ponosi rolnik, który tę krowę hoduje.

Z kolei zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j. Dz.U z 2016r. poz. 2060 z późn. zmian.) z ubezpieczenia o odpowiedzialności cywilnej (OC) rolników, przysługuje odszkodowanie jeżeli rolnik, osoba pozostająca z nim we wspólnym gospodarstwie domowym lub osoba pracująca w jego gospodarstwie rolnym, są obowiązani do naprawienia szkody, wyrządzonej w związku z posiadaniem przez rolnika tego gospodarstwa rolnego, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia.

Nie każda szkoda objęta jest ochroną. Powstała szkoda musi pozostawać w związku funkcjonalnym z posiadaniem gospodarstwa. W przypadku wyrządzenia szkody przez zwierzę używane poza gospodarstwem rolnym, w innych celach niż związane z prowadzeniem produkcji rolnej, nie obejmuje jej ubezpieczenie OC rolników. Sytuacja taka ma miejsce w przypadku szkody wyrządzonej przez psa, który jest chowany w domu i nie jest wykorzystywany w gospodarstwie, a jest psem typowo domo-

wym.

Dotychczas pies w ogóle nie był zaliczany do zwierząt gospodarskich. W takim wypadku poszkodowani, którzy próbowali dochodzić swoich roszczeń na drodze sądowej od ubezpieczycieli przegrywali swoje procesy, sądy oddalały powództwa.

**Sytuacja uległa jednak zmianie w związku z Uchwałą Sądu Najwyższego z 20 czerwca 2017 roku, sygn. akt III CZP 114/16.**

**20 czerwca 2017r. Sąd Najwyższy, w odpowiedzi na pytanie prawne przedstawione przez Rzecznika Finansowego, podjął uchwałę, zgodnie z którą, szkody wyrządzone przez psa należącego do rolnika pokryje ubezpieczyciel.**

W uzasadnieniu do uchwały Sąd Najwyższy wskazał, że „*formuła dotycząca zakresu ochrony ubezpieczeniowej od OC rolnika oparta jest na kryterium podmiotowo-funkcyjnym. Od wejścia w życie ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (u.u.o.) odszkodowanie przysługuje za szkodę wyrządzoną „w związku z posiadaniem” przez rolnika gospodarstwa. Z kolei wcześniej przysługiwało ono za szkodę wyrządzoną „w związku z prowadzeniem gospodarstwa rolnego” lub „z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego”. Sąd Najwyższy stwierdził, że wprowadzenie w art. 50 ust. 1 u.u.o. nowego kryterium funkcjonalnego i powiązanie go z posiadaniem gospodarstwa rolnego wskazuje na szersze ujęcie zakresu odpowiedzialności z tytułu OC. Związek z posiadaniem to pojęcie obejmujące swoim zakresem nie tylko skutki zdarzeń związanych z prowadzeniem gospodarstwa, czyli skutki działań rolnika, lecz także skutki jego zaniechań.*”

W ocenie Sądu Najwyższego to, czy zachowanie psa może stanowić zdarzenie objęte ochroną ubezpieczeniową, powinny decydować kryteria funkcjo-

nalne wypracowane w orzecznictwie w związku ze stosowaniem art. 50 u.u.o. oraz okoliczności konkretnej sprawy.

Zdaniem Sądu Najwyższego, „*posiadanie i wykorzystywanie psów w gospodarstwach rolnych jest normalną i dość powszechną praktyką w warunkach wiejskich.*”

*Jeżeli zwierzęta te pełnią użytkową rolę w gospodarstwie np. pilnując inwentarza, zbiorów lub maszyn i urządzeń wykorzystywanych w tym gospodarstwie, zapewniając jego bezpieczeństwo, albo jako psy pasterskie, to stanowią element gospodarstwa niezbędny do jego funkcjonowania, a więc pozostają z nim w funkcjonalnym związku. W konsekwencji, szkody przez nie wyrządzone – w przeciwieństwie do szkód wyrządzonych przez psy chowane dla przyjemności, a więc domowe – powinny być objęte odpowiedzialnością zakładu ubezpieczeń. Samo zdarzenie będące źródłem szkody nie musi mieć ścisłego związku z działalnością gospodarstwa, bowiem wymaganie takie nie wynika z art. 50 u.u.o. W takich przypadkach, szczególnie w razie szkód osobowych, gdy w rachubę wchodzi takie świadczenia jak renta lub koszty leczenia, potrzeba zapewnienia ochrony osobom poszkodowanym i zabezpieczenie ich przed skutkami niemożności uzyskania odszkodowania od bezpośrednio odpowiedzialnego za szkodę, jest uzasadniona i ze względów społecznych wskazana.*”

Jak widać zmianie uległa reguła odpowiedzialności ubezpieczyciela i rolnika za szkody spowodowane przez psy będące w gospodarstwie rolnym.

Lilla Perka

Radca Prawny IRWŁ

**Porady prawne po wcześniejszym umówieniu wizyty – wtorek i czwartek – telefon 42 632 70 21.**

REKLAMA



**W ofercie :**

- Zakuwanie węży hydraulicznych
- Części do ciągników i maszyn rolniczych
- Oleje i smary
- Łożyska



**Zapraszamy do odwiedzin sklepu internetowego**  
[www.aspol.agro.pl](http://www.aspol.agro.pl)

**Świątyniki 61**  
**95-200 Pabianice**  
**tel. 782 061 000**



TU KUPISZ  
**ORYGINALNE CZĘŚCI URSUS**

**URSUS**



# O rolnictwie województwa i kraju na Walnym Zgromadzeniu IRWŁ



*Ostatnie w 2017 roku (VI w V kadencji) Walne Zgromadzenie Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego - najwyższy organ Izby, odbyło się w sobotę, 9 grudnia 2017 roku, w sali Sejmiku Województwa Łódzkiego. Przedstawiciele Rad Powiatowych Izby z całego województwa spotkali się by dyskutować o aktualnych problemach w rolnictwie nie tylko swoich regionów, ale również problemów rolników z całej Polski.*

VI w V kadencji Walne Zgromadzenie IRWŁ prowadził Bronisław Węglewski – Prezes IRWŁ oraz Andrzej Komala – Wiceprezes IRWŁ, obecni byli Członkowie Zarządu: Ewa Bednarek, Mariusz Cheba, Dariusz Kowalczyk. W posiedzeniu uczestniczył Członek Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych - Robert Nowak. W Walnym Zgromadzeniu IRWŁ uczestniczyli Posłowie RP: Robert Telus – z-ca Przewodniczącego Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Piotr Polak – Członek Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Zaproszenie na obrady przyjęli przedstawiciele instytucji okołorolniczych współpracujących z IRWŁ: Marcin Młynarczyk – Dyrektor kancelarii Marszałka

ra Regionalnego TUV „TUV” w Łodzi, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Piotrkowie Trybunalskim - Paweł Wincenty Śpiewak, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Łasku - Sławomir Borkowski. Gościem specjalnym z okazji świątecznej oprawy Walnego Zgromadzenia IRWŁ był ks. Jarosław Leśniak – Duszpasterz Rolników Archidiecezji Łódzkiej.

Reprezentanci instytucji współpracujących z izbą rolniczą poinformowali Walne Zgromadzenie IRWŁ o problemach z jakimi spotykają się w naszym województwie. Dyrektor IRWŁ Jerzy Kuzański przedstawił informację z działalności Zarządu IRWŁ od V do VI Walnego Zgromadzenia IRWŁ, przedstawił również

Rady Powiatowej IRWŁ w Sieradzu oraz Jerzy Wróbel – Delegat RP IRWŁ w Sieradzu podsumowali Krajowe Dni Ziemiaka w Kalinowej i ważną rolę Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w tym wydarzeniu.

**W czasie obrad przedstawiciele rolników z województwa łódzkiego rozmawiali o zagrożeniu ASF, chorobie, która poprzez zarażone dziki zbliża się do granic województwa. Tym bardziej jest to sytuacja niebezpieczna, ponieważ w prawie co drugim gospodarstwie na terenie powiatów przy wschodniej granicy województwa, hodowana jest trzoda chlewna – w kraju jest 230 tys. producentów trzody chlewnej, w tym 43 tys. to producenci z województwa łódzkiego. W tej sytuacji rolnicy zwracali uwagę na konieczność wyeliminowania znacznej populacji dzików na naszym terenie poprzez wprowadzenie odstrzału sanitarnego w miejscach szczególnie zagrożonych (wzdłuż pasów autostrad A1 i A2). 7 grudnia 2017 roku Zarząd IRWŁ w tej sprawie wystosował pismo do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Krzysztofa Jurgieła.**

W czasie dyskusji zaznaczano, że nadal istnieje problem tzw. szkód łowieckich, wyrządzanych przez zwierzynę łowną i leśną, który wiąże się z odpowiedzialnością kół łowieckich. Niestety koła łowieckie nie współpracują w tej sprawie, a pokrzywdzony rolnik z reguły jest na przegranej pozycji. W najbliższym czasie w Sejmie zostaną podjęte prace mające na celu nowelizację ustawy prawo łowieckie.

Rolnicy pytali również o wapnowanie z udziałem dotacji, zwracając uwagę na potrzebę przeprowadzenia tego projektu na terenie województwa łódzkiego. Warto zaznaczyć, że w tej chwili w MRiRW trwają prace nad opracowaniem szczegółowego planu działania w tym zakresie. Bronisław Węglewski – Prezes IRWŁ przekazał



Województwa Łódzkiego, Łódzki Wojewódzki Lekarz Weterynarii - Roman Owecki, Paweł Jegier - Dyrektor ARiMR OR w Łodzi, Janusz Ciesielski - Dyrektor KOWR Oddział w Łodzi, Andrzej Górczyński – z-ca Dyrektora KRUS OR w Łodzi, Anna Bieniawska – Dyrektor Biu-

ro informację na temat prac wykonanych w zakresie inwestycji polegającej na budowie budynku administracyjno-biurowego z kompleksem szkoleniowo-konferencyjnym na działce IRWŁ przy ul. Beskidzkiej nr 124 w Łodzi. Jan Kołodziejczyk – Przewodniczący



informację na temat działań Izby w tej sprawie. Jednocześnie zwrócił się do Roberta Telusa - Posła RP - zastępcy Przewodniczącego Sejmowej Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o osobiste nadzorowanie by wapnowanie znalazło się w programie działania ministerstwa rolnictwa w najbliższym możliwym czasie.

W czasie Walnego Zgromadzenia IRWŁ zostały wypracowane wnioski, które zostały przekazane do Wojewody Łódzkiego Zbigniewa Rau, Wiktora Szmulewicza – Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych oraz do poszczególnych resortów zgodnie z ich kompetencjami.

Wnioski z VI w V kadencji Walnego Zgromadzenia Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

1. W związku z wejściem od 1 stycznia 2018r. nowych zasad zatrudniania cudzoziemców m.in. w rolnictwie i licznymi sygnałami od rolników proszę o podjęcie działań mających na celu zatrudnienie pracowników sezonowych przez rolników ubezpieczonych nie tylko w KRUS. Wnioskujemy, aby rolnicy, którzy nie są ubezpieczeni w KRUS mieli możliwość ubezpieczenia osób pod-



si elektronicznej, z czym producenci rolni się nie zgadzają z uwagi na trudności m.in. w obsłudze internetu.

w czasie nawet do kilku miesięcy.

5. Podjąć działania mające na celu wydłużenie terminu stosowania nawozów naturalnych ze względu na częste wystąpienie niekorzystnych warunków atmosferycznych (liczne podtopienia), które uniemożliwiają rolnikom wjazd na pole oraz nienakładania na rolników sankcji z tego powodu.

6. W związku z dochodzeniem roszczeń za szkody łowieckie wprowadzić zmianę w prawie łowieckim w zakresie szacowania szkód tak, aby zobowiązać koła łowieckie do obowiązkowego podjęcia szacowania szkód w terminie 7 dni określonych ustawą pod rygorem sankcji (albo uznania roszczenia rolnika, albo sankcji finansowych). A jeżeli takie sytuacje się powtarzają – możliwość rozwiązania umowy dzierżawy obwo-  
du łowieckiego.

Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski wystosował również pismo do Witolda Stępnia - Marszałka Województwa Łódzkiego z wnioskiem z VI/V Walnego Zgromadzenia Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w sprawie zwiększenia w budżecie Samorządu Województwa na rok 2018 środków na dotacje dla Spółek Wodnych. Zwiększone środki finansowe przyczynią się do znacznego poprawienia stanu technicznego urządzeń melioracji wodnych szczegółowych w województwie, a tym samym zapobiegnie się degradacji systemu melioracyjnego.

*Sylwia Skulimowska*



legających KRUS.

2. Podjąć działania mające na celu likwidację choroby ASF poprzez utworzenie pasa sanitarnego na szerokości 40-50 km na zachód od Wisły, poprzez odstrzał dzików. W przypadku nieskutecznych działań utworzyć następny pas sanitarny na szerokości 40-50 km na wschód od autostrady A1 oraz zamknięcie wszystkich przejść dla zwierząt na w/w drodze. Ponadto informujemy, że na 230 tys. producentów trzody chlewnej w kraju, 43 tys. przypada na województwo łódzkie. Największa koncentracja producentów trzody chlewnej znajduje się w powiecie piotrkowskim. Przy podejmowaniu decyzji o wprowadzeniu odstrzałów sanitarnych dzików w powiecie piotrkowskim wnioskujemy o rozszerzenie tych odstrzałów na powiaty graniczące z powiatem piotrkowskim.

3. Podjąć działania mające na celu możliwość składania wniosków przez rolników o dopłaty obszarowe w wersji papierowej lub elektronicznej od roku 2018. Zgodnie z przepisami od 2018 roku rolnicy będą składać wnioski tylko w wer-

4. Podjąć działania mające na celu redukcję populacji bobrów i możliwość rozbiórki tam zbudowanych przez bobry. Tamy zbudowane przez bobry nie można zlikwidować bez zgody RDOŚ. Uzyskanie takiego pozwolenia przeciąga się



# Plonowanie owsa w doświadczeniach PDO

Owies jest rośliną dnia długiego i powinien być wysiewany możliwie jak najwcześniej. Dlatego każde opóźnienie terminu siewu (dzień staje się coraz dłuższy) wpływa niekorzystnie na produktywność roślin, ponieważ przez skrócenie okresu rozwoju wegetatywnego roślina wydaje nie liczne i słabo wykształcone pędy generatywne. Opóźnienie terminu siewu owsa o 10–14 dni powoduje niżkę plonu o 15–22%. Główną przyczyną niżki plonu jest zmniejszenie liczby wiech w łanie. Ziarno owsa kielkuje w temperaturze 2–3°C, zatem nie ma bariery termicznej przy wczesnym terminie siewu. **Optymalny termin siewu owsa w większości rejonów kraju przypada na drugą połowę marca.** Owies udaje się na wszystkich glebach – od piaszczystych do gliniastych, pod warunkiem, że nie są to gleby zbyt suche. Ma bardzo duże wymagania wodne, zwłaszcza w okresie od fazy strzelania w źdźbło do fazy kłoszenia, dlatego też na glebach suchych daje mniejsze plony. Może być uprawiany na glebach o odczynie kwaśnym i obojętnym. Wczesny wysiew zapewnia roślinom więcej wody znajdującej się w glebie, przedłuża ich okres wegetacji, a tym samym okres pobierania składników pokarmowych. Wśród zbóż jarych, pszenica i owies najsilniej reagują obniżeniem plonów na opóźniony siew.

Wysokość nawożenia mineralnego zależy m.in. od przedplonu i zasobności gleby. Orientacyjne dawki nawozów powinny wynosić: azot 50–90 kg/ha, fosfor 35–70 kg/ha i potas 60–100 kg/ha. Przyjmując nawożenie 90 kg/ha N, należy zastosować 2/3 dawki przedsiewnej i 1/3 pogłównie w fazie strzelania w źdźbło. Nawozy fosforowe i potasowe stosuje się przed siewem w całości. Wśród roślin zbożowych owies ma największe wymagania w stosunku do magnezu (20–25 kg/ha MgO). W sezonie 2017 testowaliśmy odmiany owsa na terenie województwa łódzkiego w trzech placówkach; w Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Sulejowie, w Zakładzie Doświadczalnym Oceny Odmian w Łuźmierzu i Hodowli Roślin w Strzelcach. Doświadczenia te założono w ramach systemu Porejestrowanego Doświadczalnictwa Odmianowego koordynowanego przez Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU) w Słupi Wielkiej.

Poniżej krótka charakterystyka w/w odmian owsa zwyczajnego jarego badanych w województwie łódzkim.

## Bingo

Odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy w całym kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską duży, bez łuski bardzo duży. Odporność na mączniaka i rdzę wieńcową – dość duża, na rdzę źdźbłową, helmintosporiozę i septoriozę liści – przeciętna. Rośliny dość wysokie, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin wiechowania wczesny, dojrzewania przeciętny. Udział łuski bardzo mały, masa 1000 ziaren bardzo duża, gęstość w stanie zsypanym średnia, wyrównanie ziarna dość dobre. Zawartość białka przeciętna, tłuszczu dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

## Nawigator

Odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na

terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską oraz bez łuski bardzo duży. Odporność na mączniaka prawdziwego, rdzę wieńcową i rdzę źdźbłową – dość duża, na helmintosporiozę, septoriozę liści – średnia. Rośliny średniej wysokości o dużej odporności na wyleganie. Termin wiechowania i dojrzewania średni. Udział łuski dość mały, masa 1000 ziaren bardzo duża, gęstość w stanie zsypanym duża, wyrównanie ziaren bardzo duże. Zawartość białka średnia, zawartość tłuszczu duża do bardzo dużej. Tolerancja na zakwaszenie gleby dość mała.

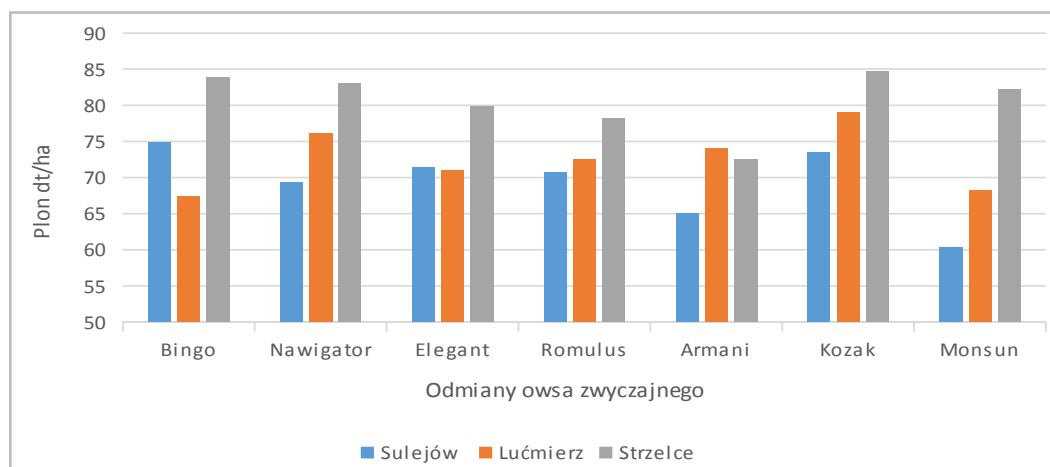
## Elegant

Odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską średni, bez łuski dość duży. Od-

porność na mączniaka prawdziwego – dość duża, na rdzę owsa – dość mała. Rośliny niskie, o dość dużej odporności na wyleganie. Termin wiechowania dość wczesny, dojrzewania średni. Udział łuski mały do bardzo małego, masa 1000 ziaren i wyrównanie ziaren dość duże, gęstość w stanie zsypanym dość mała. Zawartość białka i tłuszczu średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

## Kozak

Odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską i bez łuski dość duży. Odporność na rdzę źdźbłową, septoriozę liści i helmintosporiozę – dość duża, na mączniaka prawdziwego i rdzę owsa – średnia. Rośliny dość wysokie, o średniej odporności na wyleganie. Termin wiechowania i dojrzewania dość wczesny. Udział łuski



porność na mączniaka prawdziwego – dość duża, na rdzę owsa i źdźbłową oraz helmintosporiozę – średnia, na septoriozę liści – dość mała. Rośliny średniej wysokości, o przeciętnej odporności na wyleganie. Termin wiechowania dość wczesny, dojrzewania średni. Udział łuski dość mały, masa 1000 ziaren dość duża, wyrównanie ziaren średnie, gęstość w stanie zsypanym duża. Zawartość białka średnia, tłuszczu dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

## Romulus

Odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską i bez łuski – dość duży. Odporność na mączniaka prawdziwego, rdzę owsa i źdźbłową oraz septoriozę liści – dość mała, na helmintosporiozę – średnia. Rośliny średniej wysokości, o małej odporności na wyleganie. Termin wiechowania średni, dojrzewania dość wczesny. Udział łuski średni, masa 1000 ziaren dość duża, gęstość w stanie zsypanym duża, wyrównanie ziaren dość duże. Zawartość białka i tłuszczu średnia. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

## Armani

Odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską dość duży, bez łuski duży do bardzo dużego.

Odporność na mączniaka prawdziwego – dość duża, na rdzę źdźbłową, helmintosporiozę i septoriozę liści – średnia,

dość mała, masa 1000 ziaren i gęstość w stanie zsypanym średnie, wyrównanie ziaren dość małe. Zawartość białka średnia, tłuszczu duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

## Monsun

Odmiana żółtoziarnista, przeznaczona do uprawy na terenie całego kraju, z wyjątkiem wyżej położonych terenów górskich. Plon ziarna z łuską średni i bez łuski – dość duży. Odporność na mączniaka prawdziwego dość mała, na rdzę owsa, rdzę źdźbłową, septoriozę liści i helmintosporiozę – średnia. Rośliny średniej wysokości, o średniej odporności na wyleganie. Termin wiechowania i dojrzewania średni. Udział łuski średni, masa 1000 ziaren średnia, gęstość w stanie zsypanym dość duża, wyrównanie ziaren średnie. Zawartość białka i tłuszczu dość duża. Tolerancja na zakwaszenie gleby średnia.

Cechą decydującą o wyborze odmiany do uprawy najczęściej jest plonowanie ziarna będące wypadkową wielu różnych czynników takich jak; podatność na wyleganie czy zdrowotność. Analizując plonowanie owsa można stwierdzić, że najlepiej plonująca odmianą spośród badanych na terenie województwa łódzkiego była odmiana Kozak. Zaraz za nią uplasowały się Bingo i Nawigator.

Anna Wardęga  
COBORU Stacja Doświadczalna  
Oceny Odmian w Sulejowie





# Pod wspólnym szyldem Programu „mojaWieś”



Już od roku członkowie Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego mają możliwość dokonywania tańszych zakupów w tzw. Programie Rabat Rolniczy. W ten sposób spółka Rabat Rolniczy wspólnie z izbami rolniczymi działa na rzecz integracji i budowania siły polskiej wsi. Wspiera i promuje jej mieszkańców. W styczniu br. Program Rabat Rolniczy zmienił nazwę na Program „mojaWieś”, by jego oferta była jeszcze bardziej przejrzysta i dostępna dla wszystkich mieszkańców obszarów wiejskich. Edukacja i rozwój to główne zadania, jakie sobie stawia tworząc trzy filary swojej działalności: Ofertę Rabatową, Kwartalnik oraz Portal Społecznościowy. Przygotowując Ofertę Rabatową sprawdzamy, w jaki sposób można zaoszczędzić pieniądze i czas.

Kwartalnik „mojaWieś” to bezpłatny magazyn w pełni poświęcony mieszkańcom wsi, kołom gospodyń wiejskich, kółkom rolniczym i innym organizacjom działającym wokół tradycji i kultury wiejskiej. Pokazujemy w nim życie polskiej wsi i jej mieszkańców. Promujemy ciekawe inicjatywy podejmowane przez koła gospodyń wiejskich i liderów lokalnych społeczności – mówi redaktor naczelna, Paulina Boruń.

Portal [www.mojaWieś.pl](http://www.mojaWieś.pl) to pierwszy ogólnopolski portal społecznościowy, który współtworzą jego użytkownicy. Daliśmy im możliwość dodawania swoich artykułów, przepisów, zdjęć, relacji z wydarzeń, oraz komunikacji z innymi organizacjami w całym kraju.

Program „mojaWieś” to również **Oferta Rabatowa**. Dzięki niej wszyscy mieszkańcy wsi mogą kupować potrzebne im produkty w najniższych cenach w Polsce. Dzięki zakupom w Ofercie Rabatowej „mojaWieś” oszczędzacie pieniądze. Poniżej przedstawiamy wybrane produkty dostępne w ramach Oferty Rabatowej „mojaWieś”. Cała oferta jest dostępna jest na stronie [www.oferta.mojaWies.pl](http://www.oferta.mojaWies.pl)

**Program „mojaWieś”** jest stworzony i dostępny wyłącznie dla mieszkańców polskiej wsi. Może z niego korzystać każda osoba, która dokona rejestracji poprzez stronę internetową [www.mojaWies.pl](http://www.mojaWies.pl), albo zadzwoni pod bezpłatny numer: 800 007 444. Więcej informacji można uzyskać także w terenowych biurach IRWŁ.

Agnieszka Namysł

**Tefal**

 <p><b>MIKSER RĘCZNY Z MISĄ</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▶ 5 stopni prędkości</li> <li>▶ moc: 500W</li> <li>▶ w zestawie miska, 2 trzepaczki i 2 haki</li> </ul> <p><b>219<sup>00</sup></b> <del>259<sup>00</sup></del></p>	 <p><b>CZAJNIK ELEKTRYCZNY</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▶ moc: 2400 W</li> <li>▶ pojemność 1,7 L</li> <li>▶ zabezpieczenie przed włączeniem bez wody</li> </ul> <p><b>99<sup>00</sup></b> <del>169<sup>00</sup></del></p>	 <p><b>ZESTAW NOŻY CERAMICZNYCH</b> najwyższa jakość</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>▶ wykonane ze stali nierdzewnej</li> <li>▶ wygodny uchwyt</li> </ul> <p><b>119<sup>00</sup></b> <del>140<sup>00</sup></del></p>
---	--	---

**CANDY**

 <p><b>PRALKA</b> CANDY CS4 1061D3/1-S</p> <p>Linia Smart, głębokość 40 cm, pojemność 6 kg, 1000 rpm, klasa energetyczna A+++, wyświetlacz LED, NFC</p> <p><b>999<sup>00</sup></b> <del>1099<sup>00</sup></del></p>	 <p><b>PIEKARNIK</b> CANDY FPE609/6NXL</p> <p>Pojemność 65 l, 8 funkcji, elektroniczny programator dotykowy, klasa A, wymuszony obieg powietrza, chowane pokrętki, czyszczenie parą</p> <p><b>849<sup>00</sup></b> <del>899<sup>00</sup></del></p>	 <p><b>ODKURZACZ BEZWORKOWY</b> HOOVER LA71_LA20011 700W</p> <p>Linia LANDER, klasy AADC, cyklon, szczotka uniwersalna i do parkietów, 78 dBA, zas. 7.5 m, poj. 1.2 l</p> <p><b>269<sup>00</sup></b> <del>329<sup>00</sup></del></p>
--	---	---

**nc+**

**ŚWIAT NAJLEPSZEJ TELEWIZJI**

**OFERTA SPECJALNA**

**PAKIETY NC+ OD**

**39.99 ZŁ/MIES**

TYLKO TERAZ

**RABAT**

**100 ZŁ**

W POSTACI KARTY

ZADZWON I ZAMÓW: 22 310 45 15 | [B2B@NCPLUS.PL](mailto:B2B@NCPLUS.PL)

tel. 800 007 444

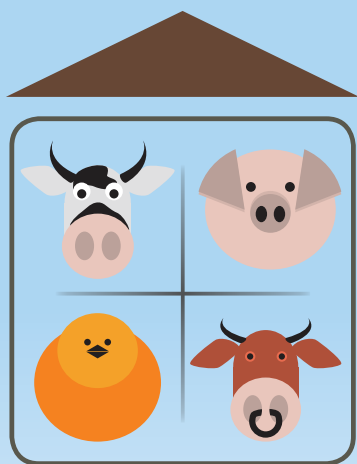
[www.oferta.mojaWies.pl](http://www.oferta.mojaWies.pl)

tel. 44 741 10 70

**Oferta obowiązuje do 01.04.2018 r. lub do wyczerpania zapasów.**

Zdjęcia produktów mogą różnić się nieznacznie od towarów znajdujących się w sprzedaży. Za błędy w druku nie odpowiadamy.





# FERMA

XVIII Międzynarodowe Targi Ferma Bydła  
XXI Międzynarodowe Targi Ferma Świń i Drobiu

## 16 - 18 lutego 2018

Nowa Hala EXPO / MOSiR Łódź



**Strefa  
Wiedzy  
Ferma 2018**

sponsor:



- Specjalistyczne targi technologii hodowli i chowu
- Panele dyskusyjne i prelekcje w ramach forum
- Ekspozycja maszyn i urządzeń
- Wiele atrakcji i konkursów z nagrodami

[www.targiferma.com.pl](http://www.targiferma.com.pl)



AgroFood





## FORUM HODOWLI BYDŁA – PRODUKCJI MLEKA I ŻYWCA WOŁOWEGO

Piątek 16 lutego 2018

## SALA A

MODERATOR	prof. dr hab. Zygmunt Kowalski
11:00 - 11:30	<b>prof. dr hab. Zygmunt Kowalski</b> - UR Kraków TMR czy PMR w żywieniu krów mlecznych?
11:30 - 12:00	<b>dr inż. Zbigniew Lach</b> - OHZ Osiecin Sp. z o.o. Włókno fizycznie efektywne w dawkach dla krów mlecznych
12:00 - 12:30	<b>mgr inż. Łukasz Puławski</b> - Diamond V Audyty TMR - zasady, wyniki
12:30 - 13:00	<b>Mariusz Tatka</b> - CDR Poznań Jak dofinansować w ramach działania Modernizacja Gospodarstw Rolnych inwestycje w produkcji zwierzęcej?

## Aula EXPO

13:00 - 14:00 **Panel dyskusyjny moderator:** Oskar Wysocki - CDR Poznań  
Innowacyjna obora - dobre przykłady

## SALA B

MODERATOR	prof. dr hab. Krzysztof Rypuła
11:00 - 11:30	<b>prof. dr hab. Krzysztof Rypuła</b> - UP Wrocław Aktualne programy zwalczania IBR/IPV oraz BVD-MD w Polsce i Europie
11:30 - 12:00	<b>dr wet. Sebastian Smulski</b> - Gobzin Vetlab Profilaktyka mastitis w zasuszeniu
12:00 - 12:30	<b>lek.wet. Karol Wierciński</b> - Ferma Polhroz Wojanowo Zarządzanie rozrodem w stadzie bydła mlecznego

Sobota 17 lutego 2018

## SALA A

MODERATOR	dr Krzysztof Słoniewski - Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka
11:00 - 11:30	<b>dr Krzysztof Słoniewski</b> - PFHBiPM Stado OnLine - koncepcja, teraźniejszość i perspektywy
11:30 - 12:00	<b>Piotr Goździkiewicz</b> Program SOL - od strony użytkownika i "od kuchni"
12:00 - 12:30	<b>dr Ryszard Kujawiak</b> - Sano Nowoczesne Żywnienie Zwierząt Prawidłowe żywienie krów zasuszonych - drogą do sukcesu
12:30 - 13:15	<b>red. Marcin Jajor</b> - topagrar Obora dla bydła mlecznego i mięsnego - rozwiązania z praktyki

## SALA B

MODERATOR	prof. dr hab. Piotr Goliński
11:00 - 11:30	<b>prof. dr hab. Piotr Goliński</b> - UP Poznań Użytki zielone źródłem dużych rezerw paszowych w żywieniu bydła
11:30 - 12:00	<b>dr inż. Waldemar Zielewicz</b> - UP Poznań Wpływ nawożenia na kształtowanie składu botanicznego runi i produktywność użytków zielonych
12:00 - 12:30	<b>Michał Zabost</b> - Pöttinger Polska Nowoczesna przyczepa samobierająca - kluczowy czynnik sukcesu w produkcji kisonki i zwiększaniu opłacalności produkcji mlecznej.
12:30 - 13:00	<b>Piotr Cebeliński</b> - Samasz Maszyny zielonkowe SaMASZ w procesie pozyskiwania paszy o najwyższej czystości
13:00 - 13:30	<b>Tomasz Harciarek, dr Jacek Kamieniak</b> - Biopharmaceutech Częstochowa Jak poprawić wydajność plonowania? Wpływ biostymulatorów AGRO-SORB na plonowanie kukurydzy

## Aula EXPO

11:00 - 12:00 **DEBATA:** Izba Rolnicza Województwa łódzkiego i Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi  
Rolnictwo energią gospodarki - problemy i perspektywy

13:30 - 14:30 **DEBATA** moderator: **Marek Krzysztoforski** - CDR Radom  
Nowe prawo wodne - wymagania dla gospodarstw rolnych

## FORUM POLSKO - UKRAIŃSKIE

## SALA D 12.00 - 15.00

Sesja 1	Perspektywy rozwoju współpracy polsko - ukraińskiej w sektorze rolno - przemysłowym
Sesja 2	Inwestycje w polskie rolnictwo
Sesja 3	Współpraca polsko - ukraińska - perspektywy dla obu stron

## FORUM HODOWLI TRZODY CHLEWNEJ

Piątek 16 lutego 2018

## SALA C

MODERATOR:	Aleksander Dargiewicz - KZP-PTCH
10:30 - 11:00	<b>dr Tomasz Radomski</b> - AgraId Monoglicerydy w dietach bez tlenu cynku i antybiotyków
11:00 - 11:30	<b>Hans Aae</b> - ZinPro Wpływ stanu zdrowotnego stada podstawowego na wyniki reprodukcyjne
11:30 - 12:00	<b>dr Michał Tarasiuk</b> - Boehringer Ingelheim Znaczenie bioasekuracji w ochronie zdrowia stad świń
12:00 - 12:30	<b>Martin Haverkamp</b> - Big Dutchman International GmbH Żywnienie multifazowe świń - zalety nowych systemów żywienia kontrolowanych komputerowo

Sobota 17 lutego 2018

## SALA C

MODERATOR:	prof. dr hab. Zygmunt Pejsak
10:30 - 11:00	<b>prof. dr hab. Zygmunt Pejsak</b> - PIW Puławy Aktualna sytuacja w zakresie ASF; co jeszcze należy zrobić?
11:00 - 11:30	<b>dr wet. Marian Porowski</b> - PIW Puławy Grypa i różne formy jej przebiegu przyczyna strat w produkcji świń
11:30 - 12:00	<b>lek. wet. Krzysztof Pająk</b> - Przychodnia Weterynaryjna w Grabicy Praktyczne aspekty zwalczania pleuropneumonii w stadach świń
12:00 - 12:45	<b>red. Paulina Janusz</b> - topagrar Co producentom świń przyniesie rok 2018? Trendy na rynku polskim i europejskim
12:45 - 13:15	<b>Marianne Cornec, Christian Debevere</b> Przyszłość żywienia trzody chlewnej bez ZnO - alternatywne strategie żywienia

## Aula EXPO

12:45 - 13:30 **Panel dyskusyjny** - moderator: **Mariusz Tatka** - CDR  
Innowacyjna chlewnia - dobre przykłady

## FORUM HODOWLI DROBIU

Piątek 16 lutego 2018

## SALA D

MODERATOR:	<b>Piotr Lisiecki</b> , Prezes Zarządu KIPDiP
10:00 - 10:45	<b>Tomasz Witkowski</b> , prezes zarządu WTB Kancelaria Brokera Brak odszkodowań w zwalczaniu salmonelli - metody ograniczania ryzyka
10:45 - 11:15	<b>Adam Kuźma</b> , radca prawny Kuźma, Organa i Wspólnicy Blokowanie inwestycji drobiarskich przez społeczności lokalne oraz organizacje ekologiczne - analiza stanu prawnego oraz instrumenty pozwalające na skuteczną realizację przedsięwzięć
11:15 - 13:00	<b>Wojciech Dubiński</b> , Bentley Polska Nowoczesne metody utylizacji padłych lub likwidowanych zwierząt w obliczu grypy ptaków oraz innych zagrożeń
13:00 - 13:30	<b>Michał Majewicz</b> - BM Biogazownie Włocławek Innowacyjne technologie biogazowe przy hodowli drobiu
13:30 - 14:15	<b>Mariusz Szymiński</b> , dyrektor Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz Długoterminowe prognozy dla branży jaj spożywczych w kontekście zapowiedzi wycofania z oferty handlu wielkopowierzchniowego jaj pochodzących z chowu klatkowego

Sobota 17 lutego 2018

## SALA C

13:15 - 13:45	<b>prof. dr hab. Jarosław Dastych</b> Jak zapewnić bezpieczeństwo żywności w świetle zmieniającego się programu zwalczania salmonelloz w Polsce? Rozwiązania dla producentów i przetwórców
---------------	---

# Pakiet „Super Rolnik”

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” wprowadziło nowy Pakiet „Super Rolnik” dedykowany Rolnikom, w których posiadaniu lub współposiadaniu jest gospodarstwo rolne.

W ramach Pakietu „Super Rolnik” można ubezpieczać budynki wchodzące w skład gospodarstwa rolnego (w tym budynki mieszkalne i budynki gospodarcze np. obory, stajnie, chlewnie, kurniki, stodoły, szopy, szklarnie), na warunkach określonych w Ustawie z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (tekst jednolity Dz.U. z 2013r., poz. 392 z późn. zm.). Zakres ochrony obowiązkowego ubezpieczenia budynków rolniczych można rozszerzyć o szkody powstałe na skutek dewastacji, dymu i sadzy, fali ponaddzwiękowej, katastrofy budowlanej, przepięcia, silnego wiatru, trzęsienia ziemi, uderzenia pojazdu, upadku drzew i masztów, zalania i zapadania się ziemi. Ochroną można także objąć budowle i obiekty małej architektury, znajdujące się na terenie danego gospodarstwa rolnego.

Dodatkowo, w ramach Pakietu „Super Rolnik”, można ubezpieczyć następujące mienie: ziemiopłody, zwierzęta gospodarskie, sprzęt rolniczy, materiały i zapasy gospodarstwa rolnego, ruchomości domowe i stałe elementy wykończeniowe budynków. Ubezpieczenie to zapewnia ochronę mienia od pożaru i innych zdarzeń losowych, z możliwością rozszerzenia o ryzyko powodzi. Zakres tego ubezpieczenia może obejmować również kradzież z włamaniem, rabunek, rozbój uliczny oraz kradzież stałych elementów wykończeniowych zewnętrznych budynku mieszkalnego. Ponadto, ochroną objęte są także i koszty: akcji ratowniczej, działań podjętych po szkodzie, odtworzenia dokumentacji i naprawy zabezpieczeń przeciwkradzieżowych.

W Pakiecie „Super Rolnik” ochroną można objąć także: szyby i przedmioty szklane (w tym baterie, kolektory słoneczne i ogniwa fotowoltaiczne) od stłuczenia. Zakres ubezpieczenia można jeszcze uzupełnić o ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym i na-

stępstw nieszczęśliwych wypadków.

Oczywiście w Pakiecie „Super Rolnik” zawieramy umowę obowiązkowego ubezpieczenia Odpowiedzialności Cywilnej Rolnika, które wraz z dobrowolnym ubezpieczeniem Odpowiedzialności Cywilnej w życiu prywatnym, stanowi skuteczną ochronę interesów Rolnika i jego bliskich, od skutków zdarzeń powstałych z ich winy, a poszkodowanymi będą osoby trzecie. Bardzo atrakcyjnym ubezpieczeniem, które także można zawrzeć w ramach ww. Pakietu, jest bardzo popularne wśród Rolników, ubezpieczenie sprzętu rolniczego od wszystkich zdarzeń – Agrocasco, w ramach którego można ubezpieczyć: kombajny zbożowe, maszyny rolnicze samojezdne, sprzęt rolniczy (zagregowany z maszyną rolniczą samojezdną) oraz ciągniki i przyczepy rolnicze, w tym także od ryzyka kradzieży.

W przypadku zawarcia ubezpieczenia w Pakiecie „Super Rolnik” Rolnikowi przysługuje specjalna zniżka za kompleksowe ubezpieczenie w Towarzystwie posiadanego mienia. *Wysokość tej zniżki jest rosnąca i może wynieść nawet 15%, zgodnie z zasadą, im większa liczba i rodzaj zawartych ubezpieczeń, tym większa zastosowana zniżka i mniejsza w efekcie składka do zapłaty przez Rolnika.* Dodatkowo do ubezpieczenia w Pakiecie „Super Rolnik” Ubezpieczony będzie otrzymywał **kupon zniżkowy**, który uprawnia **w rocznym okresie ważności kuponu do wielokrotnego zwolnienia z opłaty składki członkowskiej**, w przypadku zawarcia w systemie informatycznym Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” następujących umów ubezpieczenia:

1. Odpowiedzialności Cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego i/lub autocasco (w tym Pakiet „Razem w TUW”);
2. Upraw rolnych z dopłatami do składki z budżetu państwa oraz

3. Zwierząt gospodarskich z dopłatami do składki z budżetu państwa.

Jesteśmy przekonani, że nowy Pakiet „Super Rolnik” jeszcze bardziej uatrakcyjni ofertę Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” dla Rolników będących zarówno już Członkami Towarzystwa, jak i dla Rolników dopiero przystępujących do Towarzystwa, a tym samym zapewni możliwość kompleksowej i bardzo przystępnej cenowo ochrony ubezpieczeniowej, dostosowanej do indywidualnych potrzeb naszych Członków.

**Z pewnością jest to najlepsza oferta na rynku – przyjdź i przekonaj się sam.**

**Zachęcając do skorzystania z oferty, zapraszamy do jednostek terenowych Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” oraz do naszych Przedstawicieli, gdzie dopasujemy ochronę ubezpieczeniową oraz składkę do Państwa potrzeb.**



TOWARZYSTWO  
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

T U W

Zapraszamy do naszego Biura i Oddziałów.  
Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych

„TUW”

Biuro Regionalne w Łodzi  
ul. Swojska 4, 91-342 Łódź  
tel. 42 640-69-80  
e-mail: lodz@tuw.pl  
www.tuw.pl





# ŚWIEŻE I ZDROWE BO ZE ZJAZDOWEJ



Łódzki Rynek Hurtowy „Zjazdowa” S.A. powstał w 1997 roku w miejscu, gdzie od początku lat 80-tych odbywał się tradycyjny handel warzywami i owocami. Była to inicjatywa środowiska kupieckiego i samorządu lokalnego. Połączone kompetencje: zasobów, umiejętności i wiedzy dały zamierzone efekty. Łódzki Rynek Hurtowy Zjazdowa S.A. – stał się rynkiem hurtowym o zasięgu ponadregionalnym, na którym producenci rolni sprzedają warzywa i owoce.



Uroczystość z okazji jubileuszu 20 - lecia Łódzkiego Rynku Hurtowego „Zjazdowa” S.A. oraz Święta Kupca 2017 odbyła się 2 grudnia 2017 roku w Hali Expo w Łodzi. Organizatorami uroczystości był Łódzki Rynek Hurtowy „Zjazdowa” S.A. reprezentowany przez Prezesa Cezarego Kołotę oraz Wiceprezesa Karola Karolaka, Łódzka Federacja Kupiecka, której reprezentantami byli: Jolanta Zborowska, Jerzy Romański oraz Andrzej Kwiecień, a także Wojewódzki Związek Zrzeszeń Kupców i Usługodawców w Łodzi – reprezentowany przez Roberta Dybalskiego.

Na jubileuszową uroczystość przybyło wielu znamienitych gości: Prezydent Miasta Łodzi – Hanna Zdanowska, Posłowie na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej: Joanna Kopcińska, Alicja Kaczorowska, Małgorzata Niemczyk, Cezary Grabarczyk, Piotr Apel oraz Waldemar Buda, Przewodniczący Komisji Rolnictwa Sejmiku Województwa Łódzkiego – Dariusz Szpakowski oraz radni sejmiku i przedstawiciele Rady Miasta Łodzi.

Wśród firm i instytucji, które zaszczyliły swoją obecnością sobotnie wydarzenie były: Łódzka Izba Przemysłowo-Handlowa, Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego na czele z Prezesem Bronisławem Węglewskim, Polska Izba Handlu, Krajowe Stowarzyszenie Eksporterzy Rzeczypospolitej Polskiej, Łódzka BCC, Warszawska Izba Gospodarcza, Makarony Polskie S.A., Expo-Łódź Sp. z o.o., Międzynarodowe Targi Łódzkie Spółka Targowa Sp. z o.o., „Bionanopark” Sp. z o.o., Bank Spółdzielczy w Andrespolu, Koncesjonowane Biuro Ochrony „SERVO” KUR i Wspólnicy Sp. Jawna, Stowarzyszenie Polskie Rynki Hurtowe reprezentowane przez Prezesa Grzegorza Hempowicza oraz Prezesa i Członkowie Zarządu rynków hurtowych z Lublina, Gdańska, Warszawy, Tychów, Białegostoku, Katowic, Zielonej Góry, Poznania, Kalisza oraz Wrocławia. Nie zabrakło również Członków Rady Nadzorczej, akcjonariuszy, pracowników oraz firm z Łódzkiego Rynku Hurtowego „Zjazdowa” S.A.

**Z okazji 20-lecia działalności rynku, Zarząd Rynku uhonorował firmy i instytucje, które szczególnie zaangażowały się w rozwój rynku na „Zjazdowej”. Uhonorowane zostały:**

- AGMAR - Hurtownia nabiałowa**
- Agrosad sp. z o.o. Produkcja, konfekcjonowanie ziemniaków, warzyw**
- ANIA Przedsiębiorstwo Handlowo - Usługowe Anna Biernat – Hurtownia ogólnospożywcza**
- Przedsiębiorstwo Usługowo - Produkcyjne „BANAD**

**& Synowie” s.c.**

**Centrum Kupiectwa S.A.**  
**Firma Handlowo Usługowa DZAMEL - Hurtownia warzyw i owoców**

**Handel Obwoźny Hurtowy Artykułami Ogólnospożywczy Pochodzenia Krajowego Anna Ryszard Waldemar Gawinek - Hurtownia jaj**

**ILJO Józef Bartczyk - Hurtownia owoców i warzyw**

**Zakład Przetwórstwa Mięsnego GROT sp. j.**

**Zakłady Mięsne PAMSO S.A**

**Firma Handlowa T&T - Hurtownia nabiałowa**

**Wa-Gra - Hurtownia opakowań, art. chemicznych i BHP**

**Waldi - Hurtownia warzyw i owoców**

**VEGA HURT - Hurtownia warzyw i owoców**

**Zakłady Mięsne „Zbyszko”**

**Przedsiębiorstwo Handlowe ZIELEX - Hurtownia warzyw i owoców**

**Firma Handlowa ZJAMEX -Hurtownia nabiałowa**

**Radio Łódź**

**Redaktor Przemysław Lisiecki oraz ekipa Programu AGROEXPRESS realizowanego przez III program TVP**

**Bank Spółdzielczy w Andrespolu reprezentowany przez Prezesa Zarządu Włodzimierza Szewca**

W czasie trwania uroczystości przedstawiciele Łódzkiego Rynku Hurtowego „Zjazdowa” S.A. serdecznie podziękowali sponsorom jubileuszowego spotkania:

- Zakładom Mięsnym Pamso S.A.
- Zakładom Przetwórstwa Mięsnego GROT sp.j.
- Zakładom Mięsnym „ZBYSZKO” Zbigniew Kruk
- InterRisk Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group
- Cukierni Dybalski
- Koncesjonowanemu Biuro Ochrony „SERVO” KUR i Wspólnicy Sp. Jawna

Część oficjalną Jubileuszu 20-lecia Łódzkiego Rynku Hurtowego „Zjazdowa” S.A. uświetnił występ Anny Jurkiewicz.

## Świeże i zdrowe bo ze „Zjazdowej”!

Na Łódzkim Rynku Hurtowym „Zjazdowa” S.A., na powierzchni 14 ha funkcjonują cztery hale handlowe (o powierzchni 2000 m<sup>2</sup>) o profilu ogólnospożywczym oraz rynek sprzedaży produktów rolnych. Sprzedawane są owoce cytrusowe, mięso i wyroby wędliniarskie, nabiał, słodczyce, napoje, surówki oraz inne artykuły ogólnospożywcze. Dużą rolę odgrywają owoce i warzywa z regionu północno-wschodniego województwa łódzkiego i zachodniego Mazowsza), takie jak: kapusta, kalamita, warzywa korzeniowe, ziemniaki, jabłka.

Spółka dysponuje ponad dwunastomilionowym kapitałem, a jej akcjonariuszami jest ponad 200 podmiotów gospodarczych oraz gmina Łódź. Dążąc do rozwoju Rynku Hurtowego, Zarząd Spółki zrealizował projekt inwestycyjny o nazwie: hala logistyczna owoców i warzyw. Przygotowywane są tu produkty rolne do sprzedaży według norm obowiązujących w Unii Europejskiej i na zasadach współpracy z grupami producentów rolnych z regionu łódzkiego.

Dystrybucją standaryzowanych, klasyfikowanych, konfekcjonowanych owoców i warzyw zajmuje się spółka powołana przez Ł.R.H. ZJAZDOWA S.A. o nazwie Zjazdowa - Dystrybucja Sp. z o.o.

Ł.R.H. ZJAZDOWA S.A. wprowadza w sposób kompleksowy system HACCP, oraz systemy zarządzania jakością ISO 22000 2005 i ISO 9001

Poprzez organizowane corocznie imprezy takie jak: wojewódzkie eliminacje Konkursu „Polski Producent Żywności”, Święto Owoców i Warzyw, Dzień Papryki, Promocja Owoców posiadających certyfikaty Integrowanej Produkcji, wspólne wystawiennictwo na Targach Polagra w Poznaniu spółka promuje producentów i pomaga zaistnieć na rynku ich wyrobom, także przez programy telewizyjne we współpracy z regionalną TVP3 Łódź.

## Profil klienta

Zakupy robią głównie właściciele lub dostawcy do sklepów ogólnospożywczych oraz „warzywniaków”, firmy cateringowe, restauracje oraz hurtownie spożywcze, jak również klienci indywidualni tak zwane popularne zakupy grupowe. W sezonie pojawiają się także klienci kupujący większe partie warzyw i owoców.

## Nagrody/Wyróżnienia

tytuł przyznany firmie przez Fundację Małych i Średnich Przedsiębiorstw za szczególne osiągnięcia w dziedzinie przedsiębiorczości, innowacyjności i dostosowywanie firmy do funkcjonowania na zintegrowanym rynku europejskim – „Lider Przedsiębiorczości 2003 roku”

## Nagroda Gospodarcza Wojewody Łódzkiego w kategorii „Małe Przedsiębiorstwo”

Nagroda „Złoty laur” edycja 2010 „Za osiągnięcia menedżerskie i znaczący wkład w promowanie kupiectwa w kraju i za granicą” w konkursie zorganizowanym przez „Miesięcznik Mała Firma”, Związek Rzemiosła Polskiego i Naczelną Radę zrzeszeń Handlu i Usług

Medal Europejski Edycja XXI rok 2010: Łódzki Rynek Hurtowy Zjazdowa S.A. zostaje laureatem za „Dzierżawę Powierzchni Handlowych”. Tytuł przyznawany jest przez Business Centre Club, przy wsparciu Ministerstwa Spraw Zagranicznych i Honorowym Patronacie Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z siedzibą w Brukseli.



# Polska smakuje!

Polska  
smakuje



## TARGOWISKA I JARMARKI CHĘTNIE ODWIEDZANE PRZEZ MIESZKAŃCÓW

*My, Polacy, bardzo chętnie odwiedzamy targowiska, bazy i jarmarki. Dla lokalnych producentów to dobra możliwość sprzedaży własnych wyrobów niedaleko od domu.*

Handel targowiskowy w Polsce zachowuje lokalny charakter. Dzięki targowiskom, bazarom i jarmarkom mieszkańcy regionu mają możliwość zakupu świeżych wyrobów, a miejscowi wytwórcy łatwiej znajdują nabywców swoich produktów. Bezpośredni kontakt ze sprzedawcą sprzyja nawiązywaniu dobrych relacji. A to procentuje.

### Najważniejsza świeżość produktu

Spora część oferty targowiskowej to świeża, zdrowa, nieprzetworzona żywność. Preferujemy krajową żywność,

**wędliny i ryby kupujemy dwa–trzy razy w tygodniu. 65 proc. badanych chętnie kupuje produkty lokalnych dostawców ze swojego regionu, ale tylko część z nich (56 proc.) twierdzi, że są one dostępne blisko ich miejsca zamieszkania lub pracy.**

### Targowiska o wysokich standardach

W Polsce powstają nowe targowiska, a stare są modernizowane przy współfinansowaniu z środków UE. Znaczną część pieniędzy na ten cel przeznaczają samorządy.



bo jest postrzegana przez kupujących jako lepsza. Coraz częściej poszukujemy produktów tradycyjnych, regionalnych, ale także z certyfikatami ekologicznymi - szczególnie w większych miastach. Prawie trzy czwarte kupujących uważa, że produkty od lokalnych dostawców są bardzo dobrej jakości.

Mimo że przewidywano schyłek handlu targowiskowego w Polsce, obecnie jednak następuje odrodzenie tej formy sprzedaży. W całej Unii Europejskiej tylko we Włoszech wyższy jest niż w Polsce udział targowisk w handlu detalicznym. Okazuje się, że właśnie Polacy są największymi zwolennikami kupowania na tradycyjnych targowiskach i bazarach. Niemal połowa z nas najczęściej chodzi tam po owoce i warzywa, podczas gdy średnia dla UE wynosi 33 proc. Szczególnie wyróżnia Polaków na tle innych europejskich nacji informacja, że aż 29 proc. najczęściej kupuje na bazarze mięso. Unijna średnia dla tej kategorii to zaledwie 11 proc.

**Jakie mamy priorytety podczas zakupów? Badania przeprowadzone w lipcu 2014 r. przez TNS Polska wskazują, że 59 proc. Polaków, robiąc zakupy spożywcze, kieruje się przede wszystkim świeżością produktów. Dopiero na drugim miejscu istotna jest dla nich cena (37 proc.). Produkty świeże, jak owoce i warzywa,**

Dla przykładu: w województwie kujawsko-pomorskim powstaną kolejne miejsca, w których mieszkańcy będą mogli nabyć świeże produkty bezpośrednio od ich lokalnych wytwórców. W poprzednim rozdaniu unijnych środków (PROW na lata 2007-2013) w niewielkich miejscowościach regionu (do 50 tysięcy mieszkańców) powstało w sumie 11 targowisk.



Dzięki dotacjom targowiska spełniają standardy XXI wieku. Są komfortowe dla kupujących i sprzedających z odpowiednią ilością miejsca, by wyeksponować towary. To dobre miejsca nie tylko do handlu, lecz także spotkań mieszkańców. Integrują lokalną społeczność.

Według danych GUS w 2014 r. r. było w Polsce 2,2 tys. targowisk stałych, tj. całorocznych, i 6,7 tys. targowisk sezonowych – działających cyklicznie, ale krócej niż sześć miesięcy w roku. Najwięcej targowisk stałych, bo 318, funkcjonuje w województwie mazowieckim.

### Polska smakuje!

**Polacy coraz częściej szukają zdrowych produktów spożywczych. Wynika to z faktu, że chcemy żyć zdrowo, dbamy o formę i kondycję. Uprawiamy sport, chodzimy do siłowni, biegamy, a dieta obfitująca w produkty spożywcze wysokiej jakości jest świadomym wyborem coraz większej części konsumentów. Dlatego odchodzą oni od kupowania żywności z produkcji wieloprzemysłowej, a zamiast do supermarketów coraz częściej zagląдают na lokalne bazy czy do sklepów z produktami regionalnymi i ekologicznymi.**

Co prawda od kilku lat powstają kooperatywy spożywcze, weekendowe targi śniadaniowe, lokalne sklepy z żywnością ekologiczną, bazyki przeżywają renesans, ale jest to raczej domena i dobrodziejstwo kilku największych miast. I chociaż Polacy mają świadomość, że gdzieś można kupić takie produkty, to pytanie – „gdzie?” – ma największe znaczenie.

„Gdzie Polska smakuje?” W czerwcu 2017 roku światło dzienne ujrziała strona Polska Smakuje, która ma za zadanie zgromadzić informacje o lokalnych producentach żywności, które można znaleźć w wybranym regionie Polski. Ponieważ korzystanie z internetu w telefonie komórkowym jest coraz bardziej powszechne, Polska Smakuje ma również wersje przygotowane na smartfony z systemami operacyjnymi Android i iOS. Wraz z uruchomieniem portalu i aplikacji ruszyła komunikacja do rolników i lokalnych przedsiębiorców, żeby zachęcić ich do zamieszczenia swoich wizytówek. Cel to zbudowanie jednej bazy danych, która zgromadzi informacje o rolnikach wytwarzających i sprzedających żywność w ramach rolniczego handlu detalicznego i lokalnych producentach działających w ramach uznawanych przez MRiRW krajowych i europejskich certyfikatów.

**Zapraszamy na stronę: [www.polskasmakuje.pl](http://www.polskasmakuje.pl)**

Źródło: KOWR